

**O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi  
tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish  
D A S T U R I**

**I. Umumiy qoidalar**

O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi (keyingi o‘rinlarda Vazirlik deb ataladi) tizimida korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar va boshqa qonunga xilof harakatlar sodir etilishining, shuningdek, Vazirlik tizimi xodimlari tomonidan kasbga oid odob-axloq qoidalari buzilishining oldini olish va profilaktika qilish Vazirlikning asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi.

O‘tgan olti yil davomida korrupsiyaga qarshi kurashish va uning oldini olish bo‘yicha sezilarli ishlar amalga oshirildi.

Jumladan, xodimlarning mehnatiga haq to‘lash tizimi tubdan qayta ko‘rib chiqildi, kadrlar bilan ishlash tartibi qabul qilindi, Vazirlik faoliyati haqida keng jamoatchilikka muhim axborotlar berish, ularning sohaga oid ma’lumotlarga bo‘lgan ehtiyojini ta’minlashga qaratilgan dasturi ishlab chiqildi.

Vazirlik faoliyatida ochiqlik va shaffoflikni ta’minlash bo‘yicha amalga oshirilgan ishlar natijasida davlat organlari o‘rtasida ochiqlikni ta’minlash indeksi bo‘yicha Vazirlik 2024-yilning olti oyida ikkinchi o‘rinni egalladi.

Shu bilan birga, barcha yo‘nalishlarda korrupsiyaning oldini olishga doir chora-tadbirlarni amalga oshirish, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni o‘z vaqtida aniqlash, chek qo‘yish, ularga imkon beruvchi sabablar va shart-sharoitlarni bartaraf etish, Vazirlik tizimida korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish bo‘yicha aniq maqsadga qaratilgan tadbirlar tarqoq va bir tizimga solinmagan holda amalga oshirilmoqda.

Bunday holat Vazirlik tizimida korrupsiyaga qarshi kurashishni tashkil etish va amalga oshirishning umumiy yo‘nalishga ega bo‘lgan yagona yondashuvning mavjud emasligidan dalolat beradi.

Shu munosabat bilan hamda “Fuqarolar maktabgacha va maktab ta’limi organlari, tashkilotlari va muassasalaridan rozi bo‘lishi kerak” tamoyilini so‘zsiz amalga oshirishni davom ettirish maqsadida korrupsiyaga qarshi kurashish va uning har qanday ko‘rinishlarini oldini olish bo‘yicha alohida O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish

dasturini (keyingi o‘rinlarda – Dastur) qabul qilish va amalga oshirish zaruriyatini taqozo etdi.

## **II. Dasturning asosiy maqsadi va vazifalari**

1. Vazirlik tizimida qonuniylikni ta’minlash, xodimlarda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish, manfaatlar to‘qnashuviga yo‘l qo‘ymaslik, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligini ta’minlash hamda korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi munosabatlarni tartibga solish Dasturning asosiy maqsadidir.

2. Quyidagilar Vazirlik tizimida korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy vazifalari hisoblanadi:

korrupsiyaga qarshi kurashishda maktabgacha va maktab ta’limi organlari, tashkilotlari va muassasalarining faoliyatini muvofiqlashtirish va o‘zaro hamkorligini ta’minlash;

korrupsiyani keltirib chiqaruvchi xavfni baholash va boshqarish;

maktabgacha va maktab ta’limi organlari, tashkilotlari va muassasalari xodimlarining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirishga, tizimda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishga doir chora-tadbirlarning ishlab chiqilishi hamda amalga oshirilishini tashkil etish;

korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni aniqlashga, ularni oldini olishga va chek qo‘yishga, oqibatlarini, shuningdek, ushbu illatlarga imkon beruvchi sabablar va shart-sharoitlarni bartaraf etishga doir chora-tadbirlar samaradorligi oshirilishini ta’minlash;

korrupsiyaning holati va tendensiyalari to‘g‘risidagi axborotni yig‘ish hamda tahlil etish;

korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risidagi qonun hujjatlarini takomillashtirish va ushbu sohadagi ishlarni yaxshilash yuzasidan takliflar tayyorlash;

korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida xalqaro hamkorlikni ta’minlash.

## **III. Dasturning asosiy yo‘nalishlari**

### **1-bob. Vazirlik tizimining barcha sohalarida korrupsiyaning oldini olishga doir tashkiliy chora-tadbirlar**

3. Vazirlik tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi davlat dasturlari va boshqa dasturlarni ishlab chiqish hamda amalga oshirishda Jamoatchilik kengashining ishtirok etish, korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha olib borilgan ishlar ustidan monitoring va tahlil o‘tkazishi, shuningdek, ularning natijalari bo‘yicha takliflar tayyorlash vazifalari va vakolatlarini belgilash.

4. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalarining mansabdor shaxslari va boshqa xodimlari tomonidan o'z mansab yoki xizmat majburiyatlarining bajarilishi samaradorligi mezonlarini va uning sifatini baholash tizimlarini joriy etish.

5. Maktabgacha va maktab ta'limi tashkilotlari va muassasalari o'rtasida korrupsiyaga qarshi reytingni joriy qilish. Korrupsiyaga qarshi reyting tizimini ishlab chiqish va har yarim yilda o'tkazib borish.

6. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalari faoliyatida korrupsiya keltirib chiqarish xatarlari mavjud bo'lgan sohalarni aniqlash maqsadida fuqarolar o'rtasida Vazirlikning telegram messengeridagi kanalida va "Facebook" ijtimoiy tarmog'idagi sahifasida "Korrupsiyani birga yengamiz" mavzusida ijtimoiy so'rov o'tkazish va so'rov natijalarini tahlil qilib uning omillarini bartaraf etishga qaratilgan "yo'l xaritalarini" ishlab chiqish.

7. Vazirlik tizimida korrupsiyani keltirib chiqaruvchi xavfni aniqlash va boshqarish bo'yicha takliflar ishlab chiqish.

8. Vazirlik saytida hamda ijtimoiy tarmoqlarda maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalaridagi vakant ish o'rinlari hamda nomzodlarga qo'yilgan talablar haqida ma'lumotlar joylashtirib borilishini ta'minlash.

9. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalarining attestatsiyadan o'tkazilish jarayonida jamoatchilik vakillari ishtirokini, shuningdek, onlayn tarzda o'tkazilishini joriy qilish orqali shaffoflikni ta'minlash.

10. Vazirlik Markaziy attestatsiya komissiyasi tomonidan o'tkaziladigan attestatsiyani, shuningdek xodimlarni yuqori mansabga tayinlash bo'yicha tanlov jarayonining real vaqt rejimida internetda onlayn translyatsiya qilinishi yuzasidan takliflar tayyorlash.

11. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalarida ishlayotgan xodimlarni joy-joyiga qo'yish bo'yicha masalalarni qayta ko'rib chiqish. Bunda uzoq vaqt davomida bitta lavozimda ishlab kelayotgan xodimlarni aniqlash va ularni boshqa lavozimlarga o'tkazish bo'yicha ichki rotatsiyani amalga oshirib borish bo'yicha takliflar tayyorlash.

12. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalari xodimlarining ijtimoiy ahvolini o'rganib borish tizimini joriy etish. Bunda kam ta'minlangan, nogironligi bo'lgan va ko'p bolali xodimlar ro'yxatini shakllantirish va ularning holidan xabar olib turish hamda zaruriyatga ko'ra, moddiy jihatdan ta'minlash choralarini ko'rib borish bo'yicha takliflar tayyorlash.

13. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalarida tovar-moddiy boyliklarning adolatli taqsimlanishini ta'minlash mexanizmlarini ishlab chiqish. Bunda xodimlarning ish hajmi va ehtiyojidan kelib chiqib, moddiy boyliklardan foydalanish tartibini belgilash.

14. Davlat xaridlari bo'yicha har bir tovar pozitsiyasi kesimida xarid narxlarini viloyatlar va respublika bo'yicha tahlil qilib borish, narxlarni eng maqbul bo'lishiga erishish.

15. Vazirlik tizimida xodimlarga haq to'lash va hisob-kitoblarning to'g'riligini monitoring qilish imkoniyatini yaratish, xodimlar uchun shikoyatlar berish imkoniyatini kengaytirish bo'yicha takliflar tayyorlash.

16. Vazirlik va uning tarkibiy bo'linmalarining moliya-xo'jalik faoliyati bilan bog'liq ma'lumotlarni (davlat xaridlari bilan bog'liq shartnomalar ro'yxatini) rasmiy veb-saytlarda e'lon qilib borish.

17. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalarining asbob-uskunalar, sarflash materiallari va ehtiyot qismlarga bo'lgan ehtiyojini aniqlashning yagona mexanizmlari va standartlarini joriy etish, ularni hisobga olishning axborot tizimini yaratish.

18. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalari faoliyatida korrupsiyaga qarshi kurashishda "Transparency International" tashkiloti va boshqa xalqaro korrupsiyaga qarshi kurashuvchi tashkilotlar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish bo'yicha takliflar tayyorlash.

19. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalari tomonidan ko'rsatiladigan xizmatlarni tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarni xatlovdan o'tkazish va tahlil qilish. Bunda murakkab bo'lgan davlat xizmatlarini soddalashtirish, korrupsiyaviy bo'shliqlari mavjud bo'lgan normalarni bartaraf etish bo'yicha takliflar ishlab chiqish.

## **2-bob. Vazirlik tizimida korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish va xodimlarning huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish**

20. Vazirlik tizimida korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishga qaratilgan, xodimlarning huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish bo'yicha axborot-tahliliy materiallarni tayyorlash va tarqatish.

21. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalari xodimlariga korrupsiyaning jamiyat va mamlakat ravnaqi uchun o'ta salbiy illat ekanligini targ'ib qilishga qaratilgan o'quv materiallari tayyorlash va tarqatish.

22. Korrupsiyaga qarshi kurashish mavzusi doirasida ijtimoiy videorolik tayyorlash hamda korrupsiya, halollik, to'g'rilik, qonunga hurmat, adolat tantanasi

mavzularida targ'ibot materiallari, didaktik materiallar, multiplikatsion filmlar tayyorlash.

23. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalarida "Korrupsiyaga qarshi kurashish oyligi" tadbirlarini tashkil qilish.

**3-bob. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni o'z vaqtida aniqlash, ularga chek qo'yish hamda imkon beruvchi sabablar va shart-sharoitlarni bartaraf etish, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligini ta'minlash**

24. Vazirlikning veb-saytida xodimlar ustidan shikoyat qilish imkonini beruvchi maxsus sahifa orqali kelib tushgan shikoyatlarni muntazam tahlil qilish va natijalari bo'yicha asoslantirilgan takliflar tayyorlash mexanizmini yo'lga qo'yish.

25. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalari ma'muriy binolarida jismoniy va yuridik shaxslar yoki ularning vakillarini qabul qilishda video va audioga yozib olish tizimini joriy etish orqali shikoyatlar kelib tushishini oldini olish bo'yicha takliflar tayyorlash.

26. Vazirlik tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida korrupsiyaning holatini, uning jihatlarini, ko'lamini, o'sish sur'atlarini hamda tendensiyalarini, shuningdek korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida olib borilayotgan chora-tadbirlarning samaradorligini Vazirlik markaziy apparati, hududiy organlari, tuman (shahar) bo'limlari va tizimga bo'ysunuvchi tashkilot va muassasalar kesimida o'rganish.

27. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalarida mansabi yuqoriroq bo'lgan xodimning shaxsiy ishlarini (ko'chadagi ishlarni bitirtirishi, farzandini ta'lim muassasasidan olib keltirishi va h.k.) amalga oshirishi uchun o'zidan pastroq lavozimda bo'lgan xodimga ko'rsatma berganligi yuzasidan monitoring o'tkazish rejasini ishlab chiqish va natijasi bo'yicha tegishli mansabdor shaxslarni javobgarlikka tortish.

28. Davlat xizmatlarini ko'rsatuvchi xodimlar xizmat xonalarida va yonlarida eng kam ish haqining bir baravaridan ko'p miqdorda shaxsiy pul mablag'lari mavjudligi yuzasidan tezkor reydlar hamda "Sirli mijoz" tadbirlarini o'tkazish rejasini ishlab chiqish va tasdiqlash.

29. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalari mansabdor shaxslari tomonidan sodir etilgan korrupsiyaga oid xatti-harakatlar haqida xabar bergan shaxslarni mukofotlash.

30. Maktabgacha va maktab ta'limi organlari, tashkilotlari va muassasalarida o'rganish o'tkazishda odob-axloq qoidalarini yanada takomillashtirish yuzasidan

takliflar tayyorlash. Bunda o'rganish o'tkazilayotgan tashkilot xodimlari bilan birga umumiy ovqatlanish joylariga borishni taqiqlashni nazarda tutish.

31. Xizmat safarlari bilan bog'liq xarajatlarni belgilangan tartibda qoplashning qat'iy mexanizmini belgilash. Bunda hududlarga kompleks tekshirish uchun yuborilgan xodimlarga xizmat safari xarajatlari uchun ajratiladigan mablag'larni to'g'ri va to'laqonli rejalashtirish hamda yo'l xarajatlari, mehmonxona va ovqatlanishga ishlatilgan mablag'larni faqatgina hodimning plastik kartochkasidan to'langanligini tasdiqlovchi cheklar taqdim etilganda ushbu xarajatlarni qoplab berish tizimini joriy etish bo'yicha takliflar kiritish.

#### **IV. Dasturning qabul qilinishidan kutilayotgan natijalar**

32. Vazirlik tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish dasturini amalga oshirishdan quyidagi natijalar kutilmoqda:

Vazirlik tizimida korrupsiya, manfaatlar to'qnashuvi va boshqa huquqbuzarliklarning oldi olinishi;

Vazirlik tizimidagi tashkilotlar va muassasalar faoliyatining ochiqqligiga erishilishi va zimmasiga yuklatilgan vazifalar ijrosiga nisbatan xodimlar mas'uliyatini yanada ortishi;

mansabdor shaxslar va boshqa xodimlar faoliyati samaradorligi yangi mezonlar asosida baholanishi;

xodimlarning kasbiy hamda xizmatdan tashqari faoliyatdagi odob-axloqining yuksalib borishi;

faoliyatda korrupsiyaning oldini olishga doir tadbirlarning samaradorligini ta'minlash.